

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
t.a.v. drs. S. Riedstra
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

datum • 10 oktober 2008
ons kenmerk • 37793
steller •
telefoon •
uw kenmerk •
betreft • Aanvullende Informatie
uitzetten NVB op de metro

Geachte heer Riedstra,

Op 26 september j.l. heb ik met u gesproken over het uitzetten van het de nationale vervoerbewijzen (het zogeheten NVB) in de Rotterdamse metro. Ik ben zeer verheugd dat de datum van 23 oktober 2008 is genoemd voor het besluit van de staatssecretaris op onze aanvraag. Aanvullend op de Informatie die u reeds is verstrekt door de stadsregio en de RET, wil ik u middels dit schrijven informeren over de actuele stand van zaken en wil ik enkele punten nog eens specifiek toelichten.

Veiligheid chipkaart

Eén van de eisen voor het besluit over het uitzetten van het NVB, is een door RHUL getoetst plan van aanpak voor realisatie van het landelijke migratieplan en een fraude beheersingsplan voor RET. Via de bijgevoegde brief van de RET en TLS van 7 oktober 2008 heeft u aanvullende Informatie ontvangen over beveiliging.

Met de RET is afgesproken dat de stadsregio direct geïnformeerd zal worden op het moment dat zich eventueel fraude met de OV-chipkaart in werkelijkheid voordoet. Indien daar aanleiding voor is, neemt de stadsregio Rotterdam in samenwerking met RET (en TLS) onverwijld initiatieven om de beheersbaarheid aan te scherpen.

Met het fraudebeheersingsplan, het positieve advies van RHUL en de door RET en TLS afgegeven aanvullende zekerheden wordt voldaan aan de gestelde veiligheids-eisen van het OV-chipkaart-betaalsysteem.

Privacy

Aangaande de privacyaspecten die verbonden zijn aan het gebruik van het OV-chipkaartsysteem, heeft RET mij opnieuw bevestigd dat RET voor dit onderwerp de landelijke lijn en de met het CBP gemaakte afspraken volgt. Dit betekent onder meer dat de Inrichting van het OV-chipkaartsysteem, de daarmee verbonden organisatie alsmede de activiteiten rondom de OV-chipkaart telkens worden getoetst aan het wettelijk kader en de landelijk gemaakte afspraken en zonodig daaraan worden aangepast. RET onderhoudt goede contacten met de kaartdistributeur en overige OV-bedrijven teneinde de ontwikkelingen met elkaar af te stemmen. Waarbij opgemerkt wordt dat RET altijd de keuze maakt voor de meest veilige route teneinde de aansluiting op de WBP wet- en regelgeving en daaruit voortvloeiende afspraken te waarborgen.

Advies van de regionale consumentenorganisatie

Bij vergaderingen van de regionale consumentenorganisaties vertegenwoordigd in het Platform Reizigersbelangen OV, het zogeheten PROV, staat de OV-chipkaart als vast onderwerp op de agenda. Het PROV is hierdoor goed op de hoogte van alle ontwikkelingen met betrekking tot de OV-chipkaart in Rotterdam. In september 2007 is op de adviesaanvraag van de stadsregio, voor het beëindigen van de acceptatieplicht van de strippenkaart in de Rotterdamse metro, een voorwaardelijk positief advies ('ja, mits') van het PROV ontvangen. Een delegatie van het PROV heeft in samenwerking en in overleg met de stadsregio en RET beoordeeld of voor de door het PROV genoemde restpunten een passende oplossing geboden werd. De terugkoppeling van deze delegatie naar de gehele vergadering is niet geheel toereikend geweest waardoor bij enkele leden verwarring was ontstaan of de 'ja mits' voldoende was ingevuld.

In de PROV vergadering van 9 oktober 2008 is nogmaals een toelichting gegeven over de invulling van de in het verleden genoemde restpunten. Het PROV heeft op basis van deze presentatie besloten om positief te adviseren over het uitzetten van het NVB op metro. Hierbij dient aangetekend te worden dat de afgevaardigde van ROVER afdeling Rotterdam, het 'ja mits' standpunt blijft behouden (gebaseerd op toekomstig behoud van stabiel systeem).

Naast het positieve advies heeft het PROV verzocht om blijvend geïnformeerd te worden over de actuele OV-chipkaart planning van de omliggende decentrale overheden en om te onderzoeken of de overstapregeling NS-metro aangepast kan worden aan de overstapregeling bus-metro. Over dit laatste verzoek zal in overleg gegaan worden met de NS. Mocht dit leiden tot een aanpassing van de overstapregeling dan zal ik u daarover informeren.

Zorgpunten blinden en slechtzienenden

Bij de invoering van de OV-chipkaart is duidelijk gesteld dat de toegankelijkheid met de OV-chipkaart niet slechter mag worden dan in de situatie met de strippenkaart en daar waar verbeteringen realiseerbaar zijn, deze gerealiseerd worden. Omdat ik belang hecht aan toegankelijkheid voor onder andere blinden en slechtzienenden heb ik na afstemming met Viziris en RET eind 2005 een blindegeleidelijnen project aangeboden aan Viziris. Inmiddels zijn alle blindegeleidelijnen geplaatst in de Rotterdamse metro. In 2007 hebben de stadsregio en RET hiervoor de Viziris prijs ontvangen.

In Rotterdam kan hierdoor de conclusie getrokken worden dat het chipkaartsysteem inclusief de genomen maatregelen (geleidelijnen en automatisch saldo opladen) een verbetering voor blinden en slechtzienenden is ten opzichte van de strippenkaart. De stadsregio en de RET blijven vanzelfsprekend in contact met Viziris.

Viziris heeft in overleg aangegeven dat zij landelijk enkele zorgpunten blijven zien die met name betrekking hebben op eenduidigheid op overstapstations met gedeelde perrons. Dit zorgpunt zal landelijk in samenwerking met Viziris uitgewerkt en geoptimaliseerd moeten worden tijdens de landelijke uitrol.

Ik vertrouw erop dat ik u hiermee voldoende heb geïnformeerd en zie uw reactie op het verzoek omtrent het uitzetten van het NVB in de metro met bijzondere belangstelling tegemoet.

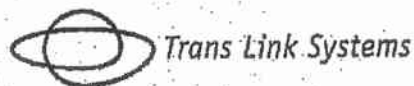
Hoogachtend,

drs. J.N. Baljeu,
portefeuillehouder Verkeer en Vervoer.

Bijlage:

1. RET en TLS aan het ministerie van Verkeer en Waterstaat, de heer Riedstra, 7 oktober 2008, Review RHUL, reactie op uw schrijven van 30 september 2008.

Afschrift aan:
RET N.V.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
t.a.v. de heer S. Riedstra
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Rotterdam/Amersfoort, 7 Oktober 2008

Onderwerp: Review RHUL, reactie op uw schrijven van 30 september 2008

Geachte heer Riedstra,

In uw brief d.d. 30 september 2008 verzoekt u RET en TLS een aantal punten formeel te bevestigen om tot een afrondend oordeel te komen met betrekking tot het onderwerp beveiliging in relatie tot het verzoek van RET en de Stadsregio Rotterdam om in deze regio volledig over te gaan op de OV-chipkaart.

U vraagt allereerst om bevestiging dat:

1. Het migratieplan niet later dan juni 2009 gereed is en ter toetsing door RHUL aan V&W kan worden aangeboden.
2. De door ons gehanteerde kernbegrippen zoals MPM, SRM, projectplan en migration plan inhoudelijk overeenkomen met de definities en verduidelijkingen die RHUL geeft in het contra-expertise rapport (april 2008) en haar review (september 2008).
3. Dat de periode tussen Rotterdamse beëindiging van het NVB en het opleveren van het migratieplan ter toetsing niet langer dan zes maanden zal bedragen.
4. Dat het fraudemanagement conform het regionale fraudemanagement plan operationeel zal zijn voordat het NVB daadwerkelijk zal worden uitgezet, inclusief de desbetreffende 'obligations' die in de review zijn beschreven overeenkomstig uw antwoord in Appendix A.

Ad 1. Ten aanzien van de planning van het migratieplan kunnen we u melden dat de voortgang conform planning is en dat er geen redenen zijn om deze planning bij te stellen. Wij verwachten dat wij het migratieplan uiterlijk juni 2008 aan RHUL kunnen aanbieden voor review.

Ad 2. Bij de door u genoemde kernbegrippen gaan wij inderdaad uit van de door RHUL gehanteerde definities en verduidelijkingen, waarbij de inhoud van het plan dat ter toetsing zal worden voorgelegd reeds is overeengekomen met VenW.

Ad 3. De aanvraag voor het beëindigen van de acceptatie van de strippenkaart in de metro in Rotterdam is gericht op beëindiging-acceptatie per 29 januari 2009, waardoor de periode tot oplevering van het migratieplan 4 tot 5 maanden zal bedragen.

Ad 4. Fraudebeheersing in de regio Rotterdam is nu reeds operationeel. Het fraude beheersingsplan zal voor het einde van dit jaar volledig operationeel zijn inclusief de "obligations" waarnaar u verwijst welke conform Appendix A van het RHUL-rapport meegenomen worden. De procedures en werkwijzen die in het plan beschreven staan, worden nu reeds geregeld getest, waarbij eventuele verbeterpunten worden opgespoord en geïmplementeerd. Voor de goede orde merken wij op dat er op dit moment geen sprake is van reizen in Rotterdam met gemanipuleerde of nagebootste OV-chipkaarten. Mocht deze fraude zich voordoen dan zullen wij hier de betrokken autoriteiten van op de hoogte stellen, zoals beschreven in het fraude beheersingsplan voor Rotterdam. De Stadsregio Rotterdam zal met regelmaat, middels rapportages, geïnformeerd worden over het niveau van fraude met OV-chipkaarten. Indien daar aanleiding voor is, zal ook de Stadsregio Rotterdam in samenwerking met RET (en TLS) initiatieven nemen om de beheersbaarheid aan te scherpen

Tenslotte vraagt u om inzicht in de controlemechanisme binnen onze organisaties met betrekking tot fraudebeheersing en veiligheid. Het gaat hierbij om doorlopende processen die voortdurend de omgeving, technologische ontwikkelingen en eigen organisatie monitoren en waar nodig leiden tot aanpassingen van techniek en organisatie.

Ten aanzien van het migratieplan, is er sprake van het opleveren van deelproducten november, januari en mei, die zowel intern als extern getoetst worden en afgestemd met de betrokken veiligheidsfunctionarissen en bestuurders van de betreffende OV-bedrijven. Hierdoor zijn alle onderdelen van het migratieplan reeds uitgebreid getoetst alvorens het gehele plan als finaal product aan VenW wordt aangeboden. Wij benadrukken dat het hier gaat om een eerste contingentieplan dat periodiek geactualiseerd zal worden.

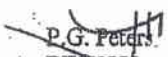
Voor wat betreft fraudebeheersing zal regulier rapportage plaatsvinden zoals vastgelegd in het plan. Ook zullen de procedures en werkwijzen geregeld getest worden en eventuele verbeterpunten geïmplementeerd worden.

Binnen TLS is van meet af aan uitgegaan van een hoog niveau van controle en toezicht, aangezien het hier gaat om het beheer van elektronisch geld van kaarthouders. Dit wordt geborgd in risk management, security management en internal audit processen.

Tenslotte functioneert TLS als Schemeprovider jegens de aangesloten OV-bedrijven die ieder een overeenkomst zijn aangegaan met daarin de benodigde eisen op het gebied van veiligheid en de organisatie daarvan (Handboek Regels en Procedures). Ten aanzien van de naleving en waar nodig verbetering hiervan worden regelmatige interne en externe audits uitgevoerd (waaronder SAS70). Bevindingen uit deze audits worden teruggekoppeld aan de bij TLS aangesloten partij. Aanvullend is er maandelijks overleg tussen de betrokken veiligheidsfunctionarissen. Hier vindt coördinatie plaats om generieke bevindingen binnen alle deelnemers tot de benodigde verbetering door te laten werken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.
Een afschrift van deze brief wordt naar de Stadsregio Rotterdam verstuurd.

Met vriendelijke groet,

P.G. Peters
RET N.V.

J.G.W. Kok
Trans Link Systems B.V.